

Kunstide õppekavagrupi hindamisotsus Tartu Kõrgem Kunstikool

02/02/2018

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas kinnitada hindamiskomisjoni aruande ja viia järgmine Tartu Kõrgema Kunstikooli kunstide õppekavagrupi esimese õppeastme kvaliteedihindamine läbi seitsme aasta pärast

Lähtuvalt rakenduskõrgkooli seaduse § 21¹ lg-st 2 ning ülikooliseaduse § 10 lg-s 4 ja Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri põhimääruse punktides 3.7.3 ja 3.7.1 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi “Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel” punktist 41.1 sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. Tartu Kõrgem Kunstikool kooskõlastas EKKAgas õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja 15.11.2016.
2. EKKA juhataja kinnitas 27.09.2017 korraldusega Tartu Ülikooli, Tallinna Ülikooli ja Tartu Kõrgema Kunstikooli kunstide õppekavagrupi ja Tallinna Ülikooli tervishoiu õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamise komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus

Mark Dunhill	komisjoni esimees, University of Arts London (Suurbritannia)
Hanke Leeuw	University of the Arts Utrecht (Holland)
Kari Bjørgo Johnsen	University of Bergen (Norra)
Barbara Ābele	Art Academy of Latvia (Läti)
Tom McGorrian	Middlesex University London (Suurbritannia)
Žilvinas Lilas	Academy of Media Arts Cologne (Saksamaa)
Andres Tali	vabakutseline kunstnik (Eesti)
Clara van Wijk	VU University Amsterdam, The Netherlands
Kristīne Mārtinsone	Rīga Stradiņš University

3. Tartu Kõrgem Kunstikool esitas kunstide õppekavagrupis hindamisele järgmised õppekavad:

Maal ja restaureerimine (rakenduskõrgharidusõpe)
Tekstiil (rakenduskõrgharidusõpe)

Skulptuur (rakenduskõrgharidusõpe)
Mööblidisain ja restaureerimine (rakenduskõrgharidusõpe)
Nahadisain ja restaureerimine (rakenduskõrgharidusõpe)
Fotograafia (rakenduskõrgharidusõpe)
Meedia- ja reklaamidisain (rakenduskõrgharidusõpe)

4. Tartu Kõrgem Kunstikool esitas eneseanalüüsi aruande EKKA büroole 6.09.2017, mille hindamiskoordinaator saatis komisjonile 20.09.2017.
5. Hindamiskülastus Tartu Kõrgemas Kunstikoolis toimus 16.11.2017.
6. Komisjon saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 10.01.2018, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 10.01.2018 ja millele Tartu Kõrgem Kunstikool esitas vastuse 19.01.2018.
7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 22.01.2018. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKA koduleheküljel.
8. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 22.01.2018.
9. Nõukogu arutas saadud dokumente 02.02.2018 istungil 9 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised Tartu Kõrgema Kunstikooli kunstide õppekavagrupi esimest õppeastet puudutavad tugevused, soovitused ning parendusvaldkonnad.

Komisjoni üldised soovitused seoses kunstide õppekavagrupiga Tartu Ülikoolis, Tallinna Ülikoolis ja Tartu Kõrgemas Kunstikoolis

- 1) Soovitav on viia riiklikul tasandil läbi kunsti-, käsitöö- ja disainiõppe õppekavade ülevaatus, et mõista paremini seoseid nelja peamise kunstihariduse pakkuja vahel Eestis. See võimaldaks igal kõrgkoolil jagada oma parimaid praktikaid ja paremini mõista, kuidas pakutavate õppekavade valik aitab kaasa õppevaldkondade terviklikule ja tasakaalustatud käsitlusele kõrgharidussektoris.
- 2) Seoses madala konkursiga akadeemilistele ametikohtadele tuleks kriitiliselt vaadata üle õppejõudude palgad ja neid vajadusel tõsta, et värvata kõrgkoolidesse tööle kvalifitseeritud ja kogenud rahvusvahelisi talente.
- 3) Arvestades sellega, et ettevõtlusõpe on õppekavades võrdlemisi hiljutiseks lisanduseks, soovitab hindamiskomisjon õppeasutustel seniseid tulemusi omavahel võrrelda, et jagada kogemusi ja kinnistada toimivaid praktikaid. Kuna kultuuriettevõtlus on oluline eeldus kunsti- ja kultuuritegevuse jaoks uute avalike platvormide loomiseks, võiks kaasata ka teisi õppeasutusi, nagu näiteks EBS.

Õppekavagrupi tugevused

- 1) Üliõpilased, õppejõud ja tööandjad tunnevad, et nende arvamusi ja ettepanekuid väärtustatakse ja võetakse arvesse.
- 2) Õppekavad püsivad kaasaegsetena tänu tihedale otsekontaktile koostööpartneritega ja pühendunud, praktiseerivatest professionaalidest õppejõududele. Samuti tuleb kasuks üliõpilaste kokkupuude kõrgetasemelise tehnoloogiaga nii koolis kohapeal kui ka praktikakohtadel.
- 3) Õppekavade ülesehitus ja sisu on sidus, asjakohane ja paindlik ning võimaldab hästi saavutada kavandatud õpiväljundeid.
- 4) Täiendõppe programmid on hästi õppekeskkonda integreeritud ning moodustavad olulise osa.

- 5) Õppekavaarendus ja tagasisidemehhanismid on tõhusad ja süsteemsed. Õppekavaarendusse on läbi õppekavanõukogude kaasatud kõrgkoolivälised professionaalid ja tööandjad ning selle käigus võetakse arvesse ametlikke nõudeid, kutsestandardeid, ühiskonna vajadusi ja nüüdisaegset lähenemisviisi õppimisele ja õpetamisele.
- 6) Üliõpilaste toetamine on juhtkonna ja õppejõudude südameasjaks. Regulaarne personaalne kontakt tagab eduka suhtluse ning võimaldab anda tõhusalt igakülgset tagasisidet.
- 7) Kõik TKK õppehooned on võimaluste piires varustatud rampide ning invaliftide ja –tualettidega ning on seega erivajadustega inimestele ligipääsetavad.
- 8) TKK peab Tartus tuntud Galeriid Noorus, kus saavad oma teoseid välja panna kõrgkooli üliõpilased ja õppejõud.
- 9) Tänu tihedatele sidemetele koostööpartnerite, praktikute ja kohalike kultuuritraditsioonidega on õppekavadel kohaliku kogukonna tugev toetus.

Õppekavagrupiga seotud parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Jätakuvalt tuleks õpimoodulites laiendada kaasaegsete kunsti- ja disainiteooriate käsitlust, et tõsta õpingute teoreetilist ja kontekstuaalset taset. Selleks tuleks õppetöösse kaasata senisest enam sobiva kvalifikatsiooniga väliseksperite.
- 2) Õppekavanõukogude tegevust reguleerivatest eeskirjadest ei tule välja, kui suur osa nende liikmetest valitakse kõrgkooliväliste ekspertide ja tööandjate hulgast ning kuidas toimub valimisprotsess (kas liikmekandidaate kutsutakse või esitatakse, jne). Soovitav on kaasata õppekavanõukogudesse kõrgkooliväliseid liikmeid vähemalt 50% ulatuses.
- 3) Tartu Kõrgemal Kunstikoolil oleks võimalik võtta endale juhtiv roll uute hübriidainekavade välja töötamisel, mis ühendavad endas kaasaegseid kunsti- ja disainipraktikaid. See aitaks tugevdada TKK positsiooni kõrgema kunsti- ja disainihariduse valdkonnas ja mitmekesistada selle pakkumist Eestis. Lisaks on soovitav ehitada üles uusi õppekavasid/moduleid, mis suunaksid üliõpilasi avastama interdistsiplinaarseid (või isegi transdistsiplinaarseid) erialavaldkondi.
- 4) Soovitav on küsida tudengitelt tagasisidet senisest formaalsemal ja struktureeritumal kujul, et saada pikemaajalisem ülevaade nende arvamustest ja ettepanekutest.
- 5) Soovitav oleks tugevdada ettevõtlusõppe raames koostööd Tartu Loomemajanduskeskusega.
- 6) Praktika erialatööstuses võiks olla õppetöoga paremini sidustatud. Fotograafia õppekavas võiks praktika osakaalu tugevdada.
- 7) Kõrgkoolile tuleks kasuks suurem rahvusvahelistumine. Selle saavutamiseks võiks avada ühe ingliskeelse rakenduskõrgharidusõppe kava, milles on transdistsiplinaarseks tervikus ühendatud erinevate õppekavade (nt Meedia- ja reklaamidisain) asjakohased aspektid.

MAAL JA RESTAUREERIMINE (RKH), TEKSTIIL (RKH), SKULPTUUR (RKH), MÖÖBLIDISAIN JA RESTAUREERIMINE (RKH), NAHADISAIN JA RESTAUREERIMINE (RKH)

Tugevused

- 1) TKK õppekavad on selgelt struktureeritud ja omavahel seotud, pakkudes kõrgetasemelisi spetsialiseerumisi kunsti, disaini ja konserveerimise/restaureerimise valdkonnas.
- 2) Muljetavaldav on, et kolme aasta jooksul õpingute lõppemisest saab 80-90% TKK lõpetajatest tööd valitud erialal. See statistika näitab, et sobiv tasakaal praktiliste ja loominguliste oskuste, teaduspõhiste akadeemiliste teadmiste ja töökohapõhise ning ettevõtlusõppe vahel pakub tudengitele õppetöös piisavalt väljakutseid ning valmistab neid hästi ette tööturul toimetulekuks. Tööandjad on väga rahul lõpetajate motivatsiooni ning praktiliste ja teoreetiliste kompetentsidega.

- 3) Kõigis osakondades on üliõpilastel võimalus töötada kaasaegsete tehnoloogiate ja materjalidega. Töökojad on tudengitele avatud ka pärast õppetöö ametlikku lõppu.
- 4) Välisprojektidest saadavat tulu kasutatakse tõhusalt kõrgkooli ressursside täiendamiseks.
- 5) Õppekavades on rahvusvaheline mõõde ühendatud riiklike ja regionaalsete vajadustega, mida tudengid väga hindavad.
- 6) Tudengeid julgustatakse algatama välisvahetusi ning aktiivselt osalema praktikas, koolivälistes projektides ja komisjonides.
- 7) Kõrgkooli kvaliteetne õppekeskkond loob koostöise õhkkonna, mis soodustab üksteiselt õppimist.
- 8) Õppekavadele on hiljuti värvatud tööle nooremaid õppejõude, kellel on selge arusaam oma õppeainete laiema kontekstist ja kaasaegsetest õpetamismeetoditest.
- 9) Tihe sisseastumiskonkurss võimaldab valida TKK õppekavadele kõige andekamad ja motiveeritumad üliõpilased, mis aitab hoida alal kõrgkooli mainet ja seal pakutava hariduse kvaliteeti.
- 10) Tudengitele pakutakse välisvahetustes ja mobiilsusprogrammides osalemisel igakülgset tuge ja välismaal käivad stažeerimas ka õppejõud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavaarendus toimub vastavalt arengukavale, mis sisaldab peamiselt kvantitatiivseid kvaliteedikriteeriume. Seda võib tõlgendada instrumentaalse lähenemisena kõrgemale kunstiharidusele (mis ei ole ilmselt taotlus). Soovitav on kaaluda võimalust arendada välja ka asjakohased kvalitatiivsed kriteeriumid.
- 2) Üle tuleks vaadata üldained veendumaks, et kõigil õppejõududel on ühtne arusaam teooriamoodulite eesmärkidest ja sisust ning kaasaegsest kontekstist, mille osas nad tudengite kriitilist mõtlemist kujundavad.
- 3) Hindamisprotsess tuleks muuta läbipaistvamaks, tehes sealjuures selget vahet kujundaval ja kokkuvõtval hindamisel. Hindamiskriteeriumid peaksid põhinema õpiväljunditel ja olema kõigile avalikult kättesaadavad. Praegu tugineb üliõpilaste hindamine liigselt suulisele tagasisidele – soovitav on anda tudengitele ka formaalsemat kirjalikku tagasisidet, mis võimaldaks neil ka pärast hindamist oma tugevaid ja nõrgemaid külgi analüüsida.
- 4) Parandada tuleks koostööd erinevate osakondade vahel, et pakkuda tudengitele senisest enam inter- ja transdistsiplinaarse õppe võimalusi.
- 5) Jätakuvalt tuleks arendada edasi ettevõtlusoskuste ja kutsepraktikal põhinevate moodulite sisu ning suurendada nende mahtu õppekavades.
- 6) Õppekavadel on soovitav uurida ja võtta eeskuju rahvusvahelises plaanis (sh teistes väliskõrgkoolides) toimuvatest erialastest arengutest, mis laiendavad traditsioonilise tarbekunsti ja käsitöö mõistet – selle alla käivad nt ruumilise disaini, pinnakujunduse, biotekstiilide, kunsti ja teaduse või kunstikultuuride valdkonnad.
- 7) Soovitav on kujundada õppekavadel laiem arusaam kaasaegsetest õpetamismeetoditest kõrghariduses.
- 8) Avalikult tuleks arutleda, kuidas muuta õpe nii kõrgkooli kui osakonna tasandil teaduspõhisemaks.
- 9) Soovitav on kaasata õppetöösse senisest enam rahvusvahelisi külalisõppejõude.

FOTOGRAAFIA (RKH), MEEDIA- JA REKLAAMIDISAIN (RKH)

Tugevused

- 1) Õppekavadel on selge seos kohalike kultuuriasutustega ja tööturuga ning nad vastavad riigi peamistele majanduslikele ja kultuurilistele prioriteetidele.

- 2) Õppekavad vastavad tööandjate vajadustele ning valmistavad üliõpilasi ühtlasi ette nii iseseisvaks kunstnikukarjääriks kui õpingute jätkamiseks magistritasemel.
- 3) Fotograafiaosakonnas on sõlmitud koostöö ühe ettevõttega, mis lubab tudengitel vajalikku tehnikat (nt kaameravarustus) kahe nädala jooksul tasuta kasutada, eeldusel, et nad kirjutavad selle kohta hiljem tootearvustuse. Seega on rahaliste vahendite vähesusele lähenetud loominguiliselt.
- 4) Töökojad on hästi varustatud ja üliõpilastel on õigus neid ka kõrvalprojektide või isikliku töö eesmärgil kasutada. Olemasolevad ressursid võimaldavad tudengitel harjutada tööd uute tehnoloogiate ja materjalidega.
- 5) Praktiline õpe on väga heal tasemel. Üliõpilased õpivad töötama erinevate seadmete ja meediaga ning omandavad väärtuslikke kogemusi tellimusprojektide raames. Viimase aasta üliõpilased teevad projektitöö raames koostööd kõrgkooliväliste tööandjate ja kogukonnaga.
- 6) Hindamise meetodeid tutvustatakse üliõpilastele iga õppeaasta alguses. Üliõpilaste hinnangul on hindamine õiglane ja läbipaistev.
- 7) Õppejõududel on väga head sidemed erialatööstuse ja meediapraktikaga.
- 8) Vilistlased on külalisõppejõududena kaasatud õppetöösse.
- 9) Üliõpilased on kõrgelt motiveeritud ja kõrgkoolile ning õpingutele pühendunud. Üliõpilased hindavad kõrgkoolis valitsevat sõbralikku õpikeskkonda ja head ligipääsu õpiressurssidele. Tööandjate hinnangul on TTK lõpetajad motiveeritud, professionaalsed, heade oskustega, paindlikud ja loominguilised ning tunnevad hästi uusi tehnoloogiaid.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Kuna Meedia- ja reklaamidisaini õppekava tegeleb ulatuslikul määral filmi ja videoga, tekib oht jääda pädevalt ja süvendatult filmi- ja teletemaatikast käsitlevate BFM-i õppekavade varju. Meedia- ja reklaamidisaini õppekava võiks põhjalikumalt tegelda uue meediaga, nagu liit- ja virtuaalreaalsus ning 3D-kujundus, ja viimaste kahe rakendamisega interaktiivsetel platvormidel, nagu Unity 3D ja/või UnrealEngine. Samuti võiks süveneda teistesse interaktiivsetesse platvormidesse (nagu Arduino või interaktiivset meediat ja tekstiili kombineeriv Lilypad), reaalaajalise pilditöötlusse (VVVV, MaxMSP, vms) ja helitemaatikasse, milledest viimane on hetkel õppekavas esindatud vaid ühe 3 ainepunkti andva õppeainega.
 - 2) Õppeprotsessile tuleks kasuks, kui üliõpilastele võimaldada piiramatut juurdepääsu vähemalt mõnele stuudiole, kus nad saaksid segamatult oma projektide kallal töötada.
 - 3) Üliõpilaste hinnangul võiks õppetöös osalemise kohta kehtestada senisest rangemad reeglid. Praegu ei ole õppetöös osalemine kohustuslik ning „kriitilise massi“ üliõpilaste puudumine võib viia probleemideni õppetöös.
 - 4) Õppekavade sisus võiks pöörata senisest enam tähelepanu kasutajakogemusele.
 - 5) Välja tuleks arendada selged protseduurid, kriteeriumid või eeskirjad osa- ja täiskoormusega õppejõudude kaasamiseks teadus- ja arendustegevusse.
- 10.** Dokumendi „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ p 41 sätestab, et hindamisnõukogu kinnitab hindamisaruande 3 kuu jooksul pärast selle saamist. Nõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavagrupi kvaliteedi hindamine läbi kas seitsme, viie või kolme aasta pärast.
- 11.** Nõukogu kaalus punktis 9 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et õppekava, sellel toimuv õpe ning õppealane arendustegevus vastavad nõuetele ning

OTSUSTAS

Kinnitada hindamisaruanne ning viia järgmine Tartu Kõrgema Kunstikooli kunstide õppekavagrupi esimese õppeastme kvaliteedi hindamine läbi 7 aasta pärast.

Otsus võeti vastu 9 poolthäälega. Vastu 0.

12. Nõukogu teeb Tartu Kõrgemale Kunstikoolile ettepaneku esitada EKKA-le hiljemalt 02.02.2019 tegevuskava aruandes toodud parendusvaldkondade ning soovitude arvestamise kohta.
13. Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie EKKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Nõukogu saadab vaide EKKA hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Nõukogu lahendab vaide 10 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra.

Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Tõnu Meidla
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär